

CAIGHDEÁN TEICNIÚIL LE HAGHAIDH TÁIRGEADH ORGÁNACH CARNAID TRIOMAITHE SNA HOILEÁIN CHANÁRACHA.

De bharr an mhéid seo a leanas:

- (1) Tá stair ag baint le tógáil carnaid san oileánra Chanáracha a chuimsíonn beagnach 195 bliain. Is éard atá ann triomú nádúrtha feithidí heimipteireanacha baineanna fásta den fhine Coccidae (ar a dtugtar carnaid go traidisiúnta), nuair a bhuntar iad ó phillíní an chachtais piorra dheilgnigh (*Opuntia ficus indica*).
- (2) Beathaíonn an carnaid ar an bplanda óstach (*Opuntia ficus indica* aicmithe freisin mar *Opuntia maxima*, *Opuntia tormentosa*), a tugadh isteach sna hOileáin Chanáracha roimh an 19ú céad agus a eadóirsíodh ar na hoileáin uile mar gheall ar a luach talmhaíochta chun an fheithid a thógáil.
- (3) Faoi láthair, tá creat rialála ann chun carnaid triomaithe a tháirgeadh:
  - Is cuid den sainmhíniú ar amhtháirge de bhunadh ainmhíoch é. Tá an sainmhíniú sin le fáil sa DOICIMÉAD AONAIR 'COCHINILLA DE CANARIAS' (Carnaí na nOileán Canárach) Uimh. AE: ES-PDO-0005-01302 - 22/01/2015 i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 1151/2012 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle.
  - Tá ORDÚ ann, an 16 Meán Fómhair 2013, lena bhformheastar an caighdeán cáilíochta le haghaidh carnaid triomaithe, chun siombail ghrafach na Réigiún is Forimeallaí a úsáid.
  - Tá sraith sonraíochtaí aige mar Shonrúchán Tionscnaimh Faoi Chosaint (STFC) 'Cochinilla de Canarias' (Carnaí na nOileán Canárach).
  - Le Rialachán (AE) 2018/1472 ón gCoimisiún an 28 Meán Fómhair 2018 lena leasaítear Iarscríbhinn II a ghabhann le Rialachán (CE) Uimh. 1333/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus an Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán (AE) Uimh. 231/2012 ón gCoimisiún a mhéid a bhaineann leis an mbreiseán E120 (Carnaí, aigéad cairmíneach, cairmíní), bunaítear áireamh carnaid mar bhreiseán bia údaraithe lena úsáid i mbianna, agus a choinníollacha úsáide.
- (4) Thairis sin, le Rialachán (AE) 2018/848 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Bealtaine 2018 maidir le táirgeadh orgánach agus lipéadú táirgí orgánacha agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 834/2007 ón gComhairle, ní shainítear na ceanglais maidir le táirgeadh orgánach feithidí, ná maidir leis an

gcás sonracha a bhaineann le cócaonail na nOileán Canárach. Thairis sin, luaitear in Airteagal 20, i gcás nach nglacfar aon rialacha ginearálta breise maidir le speicis eile ainmhithe a thógtar seachas na speicis sin a rialaítear i bPointe 1.9 de Chuid II d'Iarscríbhinn II, i gcomhréir le hAirteagal 14(2)(e), go bhféadfaidh na Ballstáit rialacha táirgthe mionsonraithe a chur i bhfeidhm maidir le speicis shonracha ainmhithe nó grúpaí speiceas a bhaineann leis na heilimintí lena mbaineann na bearta dá dtagraítear i Litreacha (a), (b) agus (c), ar choinníoll go bhfuil na rialacha náisiúnta sin i gcomhréir leis an Rialachán seo, agus ar choinníoll nach gcuireann siad toirmeasc, srian ná cosc ar thráchtálú táirgí a fhaightear lasmuigh dá gcríoch agus a chomhlíonann an Rialachán seo.

CAIGHDEÁN TEICNIÚIL LE HAGHAIDH TÁIRGEADH ORGÁNACH CARNAID TRIOMAITHE SNA HOILEÁIN CHANÁRACHA.

CLÁR

- A.** RAON FEIDHME AN CHUR I bhFEIDHM
- B.** CEANGLAIS MAIDIR LE TÁIRGEADH ORGÁNACH
  - B.1.** LE HAGHAIDH SAORÁIDÍ PRÓISEÁLA
  - B.2.** LE HAGHAIDH CEAPACHA CACHTAIS PÉARA BIORACH
  - B.3.** I GCÁS TÁIRGÍ: CARNAID
- C.** CEANGLAIS MAIDIR LE TÁIRGEADH ORGÁNACH carnaid
  - C.1.** GNÉITHE GINEARÁLTA
  - C.2.** TIONTÚ
  - C.3.** TIONSCNAMH NA N-AINMHITHE
  - C.4.** BEATHÚ NA N-AINMHITHE
  - C.5.** TITHÍOCHT AGUS MODHANNA PÓRÚCHÁIN
  - C.6.** LEAS AINMHITHE
  - C.7.** PRÓISEÁIL AGUS TRÁCHTAIREACHT
  - C.8.** AITHINT AGUS INRIANÚ

A. RAON FEIDHME AN CHUR I bhFEIDHM

Baineann an rialachán seo le cóicínéal triomaithe a tháirgtear i gcríoch Chomhphobal Uathrialach na nOileán Canárach, a fhaightear ó cheapacha cacti piorra prickly (*Opuntia ficus indica*) agus a bhaineann le saoráidí próiseála cóicínéal triomaithe atá lonnaithe sna hOileáin Chanáracha ar mian leo an t-ainmniú Táirgthe Orgánaigh a úsáid.

Sainmhínítear carnaid triomaithe mar an t-amhtháirge de bhunadh ainmhíoch a fhaightear sna hOileáin Chanáracha, mar thoradh ar thriomú nádúrtha feithidí heimipteireanacha baineanna fásta den fhine Coccidae *Dactylopius coccus* (ar a dtugtar carnaid go traidisiúnta), nuair a bhuntar é ó phillíní an chachta piorraí deilgnigh (*Opuntia ficus-indica* spp.).

B. CEANGLAIS MAIDIR LE TÁIRGEADH ORGÁNACH

B.1. LE HAGHAIDH SAORÁIDÍ PRÓISEÁLA

Ní mór do na hionaid phróiseála sin a tháirgeann carnaid triomaithe agus ar mian leo an Lógó um Tháirgeadh Orgánach a úsáid na ceanglais seo a leanas a chomhlíonadh:

- a. Ní mór dóibh a bheith suite i gComhphobal Uathrialach na nOileán Canárach.
- b. Ní mór dóibh a ngníomhaíocht a thiomnú do tháirgeadh cóicín triomaithe, agus pacáistiú a dhéanamh air sin go heisiach sna Lárionaid Phacáistíochta sin atá lonnaithe sna hOileáin Chanáracha, atá údaraithe don ghníomhaíocht sin ag Institiúid na nOileán Canárach um Cháilíocht Agraibhia (dá ngairtear 'ICCA' anseo feasta).
- c. Ní mór dóibh a bheith cláraithe mar tháirgeoirí i gclár na n-oibreoirí feirmeoireachta orgánaí, arna dheimhniú ag ICCA.

B.2. LE HAGHAIDH CEAPACHA CACHTAIS PÉARA BIORACH

Ní mór do na feirmeacha cachtais piorraí deilgneacha sin atá beartaithe le haghaidh táirgeadh orgánach carnaid sna hOileáin Chanáracha na ceanglais seo a leanas a chomhlíonadh:

- a. Ní mór dóibh a bheith lonnaithe i gComhphobal Uathrialach na nOileán Canárach
- b. Ní mór dóibh a ngníomhaíocht a thiomnú do shaothrú cachtais piorraí deilgneacha (*Opuntia ficus-indica*) chun coircín orgánach a tháirgeadh, ar fheirmeacha atá údaraithe ag ICCA don ghníomhaíocht sin.
- c. Ní mór do ICCA iad a dheimhniú mar tháirgeoirí plandaí orgánacha

B.3. I GCÁS TÁIRGÍ: CARNAID

Chun go ndéanfar carnaid triomaithe a thráchtálú faoi rialacháin táirgthe orgánaigh, ní mór na hainmhithe a bheith tógtha i gcomhréir leis na rialacha agus na prionsabail ghinearálta atá bunaithe i Rialachán (AE) 2018/848 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, an 30 Bealtaine 2018, maidir le táirgeadh orgánach agus lipéadú táirgí orgánacha agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 834/2007 ón gComhairle agus gach rialachán ina dhiaidh sin lena bhforlíontar agus lena leasaítear é, agus de réir na rialacha sonracha atá mionsonraithe sa chaighdeán seo.

C. CEANGLAIS MAIDIR LE TÁIRGEADH ORGÁNACH carnaid

C.1. GNÉITHE GINEARÁLTA

- 1.1. Ní fhéadfar tráchtáil a dhéanamh mar tháirgí orgánacha ach ar chócaonail de thionscnamh feirmeacha orgánacha amháin.
- 1.2. Ní mór táirgeadh comhuaineach beostoic orgánaigh agus neamhorgánaigh ar an bhfeirm chéanna a bheith i gcomhréir le forálacha Airteagal 9(7) de Rialachán (AE) 2018/848, agus tá toirmeasc ar tháirgeadh gnáthbheostoc agus beostoic orgánaigh araon ar an bhfeirm chéanna.

C.2. TIONTÚ

- 2.1. Athchóiriú na talún a bhaineann le carnaid a thógáil.
Ní mór d'achar dromchla iomlán an aonaid atá tiomnaithe do bheathú ainmhithe caighdeán feirmeoireachta orgánaí a chomhlíonadh le linn na tréimhse tiontaithe a shonraítear i bPointe 1.7. de Chuid 1 d'larscríbhinn II a ghabhann le Rialachán (AE) 2018/848 agus in Airteagal 10 den Rialachán céanna.
- 2.2. An carnaid a thiontú.
Ní mór d'aon chomhchineal neamhorgánach a théann isteach i bhfeirm orgánach dul faoi thréimhse tiontaithe trí mhí ar a laghad ar an bhfeirm sin, agus ní mór é a shainaitheint go soiléir. Le linn an ama sin, ní mór caighdeán maidir le táirgeadh orgánach a chomhlíonadh, agus déanfar aon ghluaiseacht a dhéantar a thaifeadadh sa loga gníomhaíochta. Nuair is ann d'ainmhithe orgánacha ar an bhfeirm chéanna agus ainmhithe atá ag dul faoin tréimhse tiontaithe, ní mór na hainmhithe orgánacha sin a shainaitheint chun a áirithiú nach mbuaintear iad go dtí go mbeidh an tréimhse tiontaithe curtha i gcrích.

C.3. TIONSCNAMH NA N-AINMHITHE

- 3.1. Beidh feithidí carnaid a bhfuil sé beartaithe iad a thráchtáil saolaithe agus tógtha de réir na gcaighdeán maidir le táirgeadh carnaid orgánach. Dá bhrí sin, ní mór dóibh teacht ó aonaid táirgthe a chomhlíonann na caighdeán maidir le táirgeadh orgánach, agus an córas táirgthe sin á choinneáil ar bun ar feadh shaol an ainmhí.
- 3.2. D'ainneoin fhorálacha na roinne roimhe seo, agus faoi réir údarú roimh ré ón Údarás Inniúil, ní fhéadfar feithidí carnaid neamhorgánacha a thabhairt isteach i bhfeirm orgánach ach amháin sna cásanna seo a leanas:
  - 3.2.1. bunaítear feirm táirgthe carnaid orgánach den chéad uair, nó déantar leathnú suntasach ar an bhfeirm,
  - 3.2.2. nó i gcás nach bhfuil líon leordhóthanach feithidí cochinealacha orgánacha ar fáil ar an margadh, nó i gcás nach gcomhlíonann infhaighteacht ainmhithe orgánacha

riachtanais cháilíochtúla agus chainníochtúla an táirgeora.

3.3. Is é 20 % de mheáchan iomlán an táirgthe orgánaigh in aghaidh an speicis in aghaidh na bliana an céatadán uasta d'ainmhithe neamhorgánacha a fhéadfar a thabhairt isteach san fheirm, de réir Roinn 3.2.2.

3.4. In aon chás, má thugtar feithidí carnaid isteach ó lasmuigh den fheirm, ní mór na coinníollacha a leagtar amach sna ranna seo a leanas a chomhlíonadh:

- a) Ní mór iad a tháirgeadh i gComhphobal Féinrialaitheach na nOileán Canárach,
- b) Ní mór feithidí carnaid neamhorgánacha a thabhairt isteach i bhfeirm orgánach chun iad a úsáid sa chéim ionaclaithe agus chun sonraíochtaí Roinn 2.2 den chaighdeán teicniúil a chomhlíonadh. Nuair a bheidh an tréimhse tiontaithe thart, is féidir an fheirm a úsáid chun carnaid orgánach a thráchtáil.

C.4. BEATHÚ NA N-AINMHITHE

4.1. Ní mór don chicín a bheathú go heisiach ar chachtais píorraí deilgneacha ón bhfeirm féin, a bhfuil an tréimhse tiontaithe curtha i gcrích acu.

4.2. Tá cosc ar fhorlíonadh saorga i mbeathú cochineals.

C.5. TITHÍOCHT AGUS MODHANNA PÓRÚCHÁIN

5.1. Tá cosc ar tháirgeadh carnaid orgánach agus neamhorgánach ar an bhfeirm chéanna.

5.2. Ní mór na cachtais píorraí deilgneacha ar a bhforbraíonn an fheithid choircín a choinneáil i riocht fásúil oiriúnach chun a áirithiú gur féidir leis an ainmhí é féin a bheathú i gceart.

5.3. Déanfar bainistiú agus leasú ithreach, chomh maith le bainistiú agus cosc lotnaidí, i gcomhréir le Pointí 1.9 agus 1.10 d'larscríbhinn II Cuid I de Rialachán (AE) 2018/848. Úsáidfear leasacháin agus substaintí cosanta plandaí i gcomhréir le hAirteagal

24 de Rialachán (AE) 2018/848, agus gan úsáid á baint ach as na substaintí a liostaítear in larscríbhinní I agus II a ghabhann le Rialachán (AE) 2021/1165, agus an t-údar lena n-úsáid, ní mór iad a thaifeadadh sa chlár gníomhaíochta.

5.4. Ní mór do dhlúis daonra iompar nádúrtha na feithide carnaideach a urramú.

C.6. LEAS AINMHITHE

6.1. Ní cheadaítear aon oibríocht chiorrúcháin a dhéanamh ar an gcochineal.

6.2. Ní mór do dhálaí iompair agus nósanna imeachta láimhseála eile riachtanais fhiseolaíoch na bhfeithidí a urramú a mhéid is féidir

agus strus ar ainmhithe a sheachaint.

6.3. Ní mór ciondíothú na bhfeithidí cochinealacha a dhéanamh ag áitreabh cláraithe an oibreora agus ní mór dó a bheith chomh tapa, chomh héifeachtach agus chomh cúramach agus is féidir chun fulaingt neamhriachtanach na bhfeithidí a sheachaint. Níor cheart don ghnáthamh ná do na huirlisí a úsáidtear dochar a dhéanamh do na feithidí.

C.7. Próiseáil agus Tráchttaireacht

7.1. Déanfar an carnaid a bhain ina chéim aosach ag 3 mhí.

7.2. Déanfar an bhuint agus an glanadh de láimh.

7.3. Déanfar triomú go nádúrtha sa ghrian.

7.4. Déanfar an táirge deiridh a phacáistiú i málaí teicstíle siúit nó cadáis, más féidir.

7.5. Lipéadú: féadfaidh an fhaisnéis seo a leanas a bheith ar lipéad an táirge, agus tagairt á déanamh do tháirgeadh orgánach amháin:

- Carnaid Orgánach nó Carnaid a Tháirgtear go hOrgánach
- Lógó Táirgeachta Orgánaí na nOileán Canárach
- Cód an Údaráis Rialaithe: ES-ECO-014-IC
- Tionscnamh an táirge: Talmhaíocht an Aontais nó Talmhaíocht na Spáinne

C.8. AITHINT AGUS INRIANÚ

8.1. Sainnithneofar feithidí carnaid orgánacha de réir baisce agus déanfar iad a rianú go hiomlán ar fud an tslabhra táirgthe agus tráchtálaithe, rud a áiríteoidh inrianaitheacht agus comhlíonadh na rialachán maidir le táirgeadh orgánach. Sonrófar go soiléir tionscnamh, méid agus dáta gach baisce.

8.2. I gcás ina bhfuil ainmhithe orgánacha agus ainmhithe nár chríochnaigh an tréimhse tiontaithe fós ar an bhfeirm chéanna, ní mór na hainmhithe sin a shainnithint i gcónaí chun cosc a chur ar a mbaint sula mbeidh an tréimhse tiontaithe críochnaithe.

8.3. Ar a laghad, ní mór faisnéis a bhaineann leis na nithe seo a leanas a thaifeadadh:

- Iontráil d'ainmhithe: an suíomh ina dtéann na hainmhithe isteach, an dáta iontrála, an áit tionscnaimh
- Buaint: dáileachtaí nó suíomhanna buainte; dáta buainte
- Triomú: dátaí tosaigh agus deiridh an triomaithe

**Stiúrthóir Institiúid na nOileán Ceilteach
MAIDIR LE CÁILÍOCHT AGRAIBHIA**